Ilmub 2 korda nädalas kolmap. ja laupäeval
Toimetus ja talitus
Jõhvis
Turuplats Nr. 1.
Kõnetraat nr. 4.
Telefonikõnetunnid kella 11—1.
Talitus avatud 9—6.
Kuulutuste hinnad:
1 Veeru millimeeter kuulutusküljel 3 snt. eesküljel 10 senti, tekstis 12 senti.

ALUTAGUSE ELU

Jõhvi ja Alutaguse häälekandja

Üksik number 5 senti.

Tellimishind postiga:
1 kuu — 40 senti, 3 kuud — 125 senti, 6 kuud — 230 senti ja aastaks — 450 snt.
Välismaale poole kallim
Tellimisi võtavad vastu kõik postkontorid ja postiagentuurid.

Nr. 28 (491). Jõhvis, laupäeval, 8. aprillil 1933. a. IV. aastakäik

Isiku valik aukohale. Maavanemad.

Vabariigi valitsusele esitatud uues valimisseaduses isiku valimine eelistatud kohale. Edaspidi võimalus valida töövõimsaid rahvajuhte, aga mitte nimekirju.

Lobisevate maavalitsuste asemele vastutavad ametnikud.

Kohtu-fiseministeerium on esindanud neli päewil wabariigi walitsusele 1) riigikogu walimise rahwahääletuse seaduseelnõu, 2) maakonna seaduseelnõu ja 3) riigi hangete seaduseelnõu.

Riigikogu walimise, rahwahääletuse ja rahwaalgatuse seaduseelnõus on püütud proportsionaalsuse põhimõtet isikuwalimise wõimalusega kokku sobitada Soome walimisseaduse eeskujul. Eesti olude kohaselt on Soome süsteemiga, mida tulnud muuta ses mõttes, et walimisel ei sünni

mitte suletud walimisringkondades.

Kui walimiste tulemusi lõplikult wälja arwata walimisringkondade wiisi, nagu see sünnib Soomes, siis oleks meie wähemusrahwustel raske ühtki esindajat riigikokku saada. Samuti Soome korra juures ühes ringkonnas riigikogu liige pääseb märksa wähema hääletearwuga parlamenti kui teises walimisringkonnas. Esitatud seaduseelnõus on see lahkuminew Soome walimisseadusega.

Mis puutub kandidaatide ülesseadmisse, siis sünnib see wähemalt 5-liikmeliste valijate ühenduste poolt ja walimisringkondade wiisi, kuigi töik kandidaadid esitatakse kesklohta, s. o. walimiste peakomiteele, kelle korraldusel sünnib ka walimisesdelite paljundamine ja koha peale kättetoimetamine. Et rõhutada just isikuwalimise põhimõtet, ei könelda eelnõus kandidaatide nimekirjadest, waid ainult kandidaatidest. Tegelikult ei saagi juttu olla kandidaatide nimekirjadest seal, kus üks hääleõiguslikkude kodanikkude grupp (valij. ühendus) wõib esitada kandidaate ja kus kodanik hääletamisel mingil kombel pole seotud valijate ühenduse poolt esitatud kolme kandidaadiga (valijate ühendus wõib esitada 3 kandidaati) ning nende trükitud järjekorraga. Waid esitatud kandidaate wõib walida järjekorras, nagu valija ise soowib, ja koguni nii, et **walib ühe kandidaadi ühe, teise kandidaadi teise ja kolmanda kandidaadi kolmanda valijate ühingu poolt esitatute hulgast,**

koostades ise oma soowi kohase kandidaatide grupi neist tegelastest, keda tema hindab kui isikuid aga mitte kui erakonnamehi. Koguni enam, kodanik wõib walimistel kandidaate üles seada ja hoopis wäljaspool erakondi.

Wäljatõstatud maakonna seaduse eelnõus on kinni peetud põhimõttest, et allütsuse (walla) ja keskasutise wahel peab olema wahelüli, kusjuures

jääb püsima maakond

kui administratiiwüksus. Maawalitsuse töö aga senisega wõrreldes muutuks tunduwalt teiseks. Nimelt jääb maawalitsuse alt ära töökaitse inspektsioon ja ka põllumajanduse osa, tuleks juure maksuinspektsioon. Keskwalitsuse poolt määratakse koha peale ametisse maawanemad, kellelt nõutakse wastawat staashi administratiiw alal. Samuti määrab keskwalitsus maaarsti, koolinõuniku, teedeinseneri jne. Maakonna nõukogu praegusel kujul kaoks ja selle asemele tuleks uue asutisena wallawanemate ja alewiwanemate nõukogu, mis käib koos paar korda aastas, kusjuures nõukogul oleks peamiselt nõuandew wõim, kuid mõningates küsimustes ka otsustaw wõim.

Jutuajamise lõpul hra minister puudutas mõningaid küsimusi ministeeriumi ja selle asutiste tegewuses. Mis puutub piiriwalwe alasse, siis märkis härra minister ajakirjanikkude küsimusele, et piiriwalwel salapiirituse wastu wõitlemises seisab tänawu suwel ees eriti raske aeg.

Seda just osalt sellepärast, et Soome on hiljuti oma piirikaitse koosseisu wähendanud terwelt 50 protsl. wõrra.

Uuesti avatud Saku õllekaupl.
JÕHVIS, TURUPLATS NR. 1. (Krediit panga majas).
Alati lugupeetud ja kuulus Saku õlu, maksab nüüd **ainult 21 senti pudel**, mille tõttu on loota, et kõik Saku õllesõbrad meid lahkesti külastawad.
Austusega OMANIK.

Maakonnaliite ei pooldata.

Narwa spordiseltside waheline nõupidamine „Wõitlejas".

Wirumaa spordinõunikuks J. Metsatalu või R. Ütt.

Läinud neljapäewal olid k.-s. „Wõitlejasse" Narwa spordiorganisatsioonide esindajad tulnud kokku ühiseks nõupidamiseks, kus tuli harutusele lähemkawa Wirumaa sportliku taseme tõstmiseks ja sportliku organiseerimistöö korraldamiseks. Koos oli üldse 11 esindajat mitmest organisatsioonist. Kokkuwõtliku ülewaatega Wirumaa spordioludest esines praegune Wirumaa spordinõunik J. Metsatalu.

Nõupidamisel kaaluti muu hulgas maakondlike spordiliitude asutamise küsimust, mille algatajaks teatawasti Wõrumaa spordinõunik dr. Koolon. Maakonnaliitu üldiselt, sarnasel kujul, nagu ta mõeldud, ei pooldata ja keskliiduski arwatakse, et maakonnaliitudest, kui nad jääwad ideelisele alusele töötama, wõiks olla tulu, kusjuures majanduslikud huwid peawad aga jääma tagaplaanile. Leiti, et Narwa oludes maakonnaliit ei suudaks spordiliikumise edendamiseks otsekoheselt midagi ära teha, ennemini pidurdaks ükskute spordiorganisatsioonide tegewust.

Maakonna spordipäewa ja üleriikliku spordipäewa korraldamise mõte leidis nõupidamisel üksmeelselt heakskiitmist, ainult awaldati nurinat selle üle, et keskliit on organisatsioonidele wõistlustekawa liialt pealiskaudselt ja puudulikult esitanud. Otsustati nõuda liidult täpse kawa aegsat wäljasaatmist ja nõuda, et wõistluste edukaks läbiwiimiseks spordipäewadele sõitwate osawõtjate reisikulud wõetaks olümpiakomitee kanda. Maakonna spordipäewa mõtteks oleks olla siltriks paremate sportlaste walikul üleriiklikule spordipäewale.

Wirumaa spordinõuniku kandidaatiks waliti J. Metsatalu ja R. Ütt, kellest siis ühe keskliit kinnitab ametisse.

Awaldati soowi, et liit peaks lähemalt määrama spordinõunikkude tegewuskawa. Seni spordinõunikud on tegutsenud omal arusaamisel ja algatusel ilma igasuguste instruktsioonideta.

Lõpuks esines R. Ütt sportliku kõnega, teemil „Meie lähemad ülesanded". Nõupidamine, mis algas kell 7, kestis ligemale kolm tundi.

Nikolai I tapjad Narwa kaudu Wenemaale.

Huwitaw kirja-leid Narwa linnaarhiiwis.

Narwa linnaarhiiwis tuli awalikuks haruldane kiri, mille leidjaks noor wene kirjanik Wolgin. Sellest kirjast on näha, et keiser Nikolai 1. tapjad kawatsesid Narwa kaudu pääseda Wenemaale.

Tuntud anarhistina endine wene riigiametnik Mihail Bakunin oli sunnitud Wenemaalt lahkuma ja põgenema Lääne-Euroopasse, kust sepitses keiser Nikolai 1. tapmise plaani. Ametiwõimud said wahepeal andmeid selle kohta, et Bakuninil on kawatsusel korraldada atentaat keisri wastu Peterburis wõi Riias, kuhu oli oodata keisri tulekut. 15 juunil 1848. a. saabus Peterburi kantseleilt Narwa magistraadile järgmise sisuga kiri (õigekeelsuse praegu Narwa linnaarhiiwis).

„Meie oleme saanud andmeid selle kohta, et endine-riigiametnik Mihail Bakunin, kelt õigused ära wõetud, on Rostlowis ülesse ostnud 2 poolakat — Stanislawowi ja Wikowski — eesmärgiga, et wiimased surmatsid keiser Nikolai 1. M. Bakunin on muretsenud neile ka walepassid. Peale-selle Bakunin on palganud omale weel kats kaaslast poolakat, kes sõidawad Riiga, kus nad kawatsewad keisri tappa, kui wiimane peaks sõitma Riiga. Kindral-adjutant krahw Orlow palub wõtta tarwitusele kõik abinõud, kui Bakunin ja tema kaaslased Narwa ilmuwad".

Kuldpulm Auveres.

Jüri Torpan abikaasaga mälestas Auweres 2. aprillil oma kuldpulmi. Juba 50 aastat on nad käsikäes töötanud, raskustest ja muredest läbi sammunud ja igal pool teisi aitamas olnud. Jüri Torpan kui Auwere-Muusika-Kirjanduse Seltsi esimene nurgakiwi seadja ja asutaja kuulub Auwere agaramate ja lugupeetute seltskonnategelaste esiritta. Auwere M.-K. Selts austas teda ja abikaasat äratusmuusikaga tähtsa päewa saabumisel ja tegi wanale tegelasele kingituse.

Weel palju aastaid ja õnne lugupeetud abielupaarile!

Abielupaar Torpanid.

Hädaabitöödeks täiendawaid krediite.

Teedeministri poolt on määratud rida täiendawaid krediite hädaabitöödeks. Narwa linnawalitsusele lubati nõrgajõulistele wälistöödeks määratud 1000 kr tarwitada kanalisatsiooni tööde peale.

Prof. Ostrogorski loeng Narwas.

Läinud kesknädala õhtul pidas Narwas prof S. A. Ostrogorski loengu füüsilise kaswatuse kohta. Professor rõhutas, et füüsiline kaswatus peab sündima waimlise kaswatusega harmoonilises kooskõlas.

Jõhwi õhukaitse patarei

kontroll-ülewaatus on 9. aprillil, kell 8 homm. malewkonna staabi juures. Kõigi malewlaste ilmumine on sunduslik.

Päälik H. Lill.

Jõhwi alewi patarei

kontroll-ülewaatus on kell 9 homm. Suurtüki pargi juures. Kõigi malewlaste ilmumine on sunduslik.

Päälik E. Saik.

„Mustlaste elu" — 30.000 puhast.

Möödunud laupäewal Jõhwi organisatsioonide poolt korraldatud kinnine peoõhtu tõi klaweri ostusumma katteks üle 30.000 sendi puhast. Seega jäi Jõhwil klaweri wõlga weel tasuda 50.000 sendi ümber.

Peoõhtut selle ülihuwitawa eeskawaga korratakse teisel pühal, kusjuures nüüd juba piletid on awalikul müügil.

Eriti ilus on laulu- ja tantsumäng „Mustlaste elu" 5 pildis.

Boikott oleks saanud kirstunaelaks.

Seisukorra päästis Hindenburgi vaheleastumine.

Saksa walitsus loobus juudi boikoti jätkamisest kolmapäewal. Ametlikus teadandes konstateeritakse, et kaitseboikott olewat awaldanud toetawat mõju saksawaenulistele ollustele wälismail. Wõiwat konstateerida weel wähemat kihutustööd, millele ei olewat enam tarwis wastata boikotiga. Teadaandes toonitatakse aga, et rahwussotsialistlik boikoti-organisatsioon eksisteerib edasi. Tarwiduse korral wõiwat teda tegewusse rakendada iga silmapilk.

*

Berliini hästiinformeeritud ringkondades teatakse könelda, juudi boikoti piiramine ainult ühe päewaga olewat riigipresident Hindenburgi isikliku waheleastumise tagajärg. Hindenburgile olewat awaldanud suurt mõju wälisminister parun Neurathi ähwardus, et ta on sunnitud oma kohalt lahkuma, kui juudi boikotile kohe lõppu ei tehta. Kestaegne aktsioon, nagu boikott, tähendanud parun Neurath edasi, asetawad Saksa wälispoliitika raskesse seisukorda ja ähwardawat Saksamaalt rööwida palju sümpaatiaid Inglismaal ja Ühisriikides. Kui rahwussotsialistid sellest ei hooli, siis ei saawat Neurath enam kanda wastutust Saksa wälispolitika eest.

Neurathi teadaanne kutsus esile tormilisi waidlusi walitsuses.

Loomasõbrad olid koos.

Narwa loomakaitseseltsi põhikiri muutmisele.

Läinud kolmapäewal E. s. „Ilmarises" Narwa loomakaitseselts pidas oma aasta-peakoosoleku. Koos oli 21 liiget. Läinud aasta tegewuse aruanne wõeti esitatud kujul wastu, samuti kinnitati eelolewa aasta eelarwe, tasakaalus 120 krooniga. Nagu aruandest ilmneb, loomakaitseseltsi inspektor on aasta jooksul teinud maale rohkesti wäljasõite loomapidamise kontrollimiseks taludes, samuti on ta pidanud loomakaitsest terwe rea loenguid Narwa-jõe ülemjooksu külades.

Seltsi põhikirjas wõeti ette muudatus juhatuse koosseisu kohta: senine 12-liikmeline juhatus otsustati wähendada 5 liikme peale. Samuti täiendati põhikirja punktiga, mis lubab seltsil olla, peale au- ja tegewate liikmete, ka toetajaid liikmeid.

Uue juhatuse ja rewisjonikomisjoni walimine lükati edasi seniks, kuni muudetud põhikiri jõuab kinnitatult tagasi.

„Seksuaal-loeng" „Wõitlejas".

Teisipäewal pidas Dr. Rubanowitsch loengu seksuaalküsimuste üle kuhu oli ilmunud kuulajaid kaunis koguke.

Könelleja rõhutas, et seksuaalküsimus ei ole enam üliõpilaste, kliinikute ega arstide kabinettide asjaks, waid ta peaks tungima laialdaste masside hulka. Ka kaswatusteadus peaks seda küsimust enam noorsoole walgustama.

Hää GRIMMI oakohvi segu
SININE PAKK
1/2 klg. — 50 senti.

Kiriklikke teateid.

Aleksandri kirik.

Pühapäewal, 9. apr. kell 10 homm. leerilaste õnnistamine. Laululehed. Jutlustaja õp. Jaan Lattik.

Narwa Aleksandri koguduse Noorte Koondise 2. aastapäew.

Palmipuude pühal, 9. aprillil pühitseb Narwa Aleks. koguduse Noorte Koondis oma teist aastapäewa piduliku jumalateenistusega, Aleksandri kirikus kell 5 p. l., ühes N. K. rinnamärkide õnnistamisega, mida toimetawad õp. J. Lattik ja proost J. Jalajas. Lõputs ühine armulaud noortele. Kirik on sel puhul ilupuudega kaunistatud. Jumalateenistusel esineb kaitsewäe orkester, J. Luki laulukoor; pärast õnnistamist laulab N. K. laulukoor altariteenistuse peab õp. J. Lattik.

Sissepääs laululehtedega (10 s.).

Rooma-Katoliku kirik.

Pühapäewal, 9. aprillil, kell 9 homm. pihtimine; kell 11 palmide õnnistamine ja püha missa-ohwer. Kell 6 õhtul jutlus poola keeles ja püha ristitee.

Teisipäewal, 11. apr., ja kesknädalal, 12. apr., kell 8 homm. pihtimine; kell pool 9 püha missa-ohwer.

Eesti Nikolai Apostliku-Õigeusu kogudus.

Palmipüha laupäewa õhtul kell 6 pidulik õhtuteenistus leiwade ja urbade õnnistamisega. Koorilaul, rahwalaul laululehtedelt ja meestrio. Pärast teenistust piht.

Palmipüha hommikul kell 8 üldpiht, kell 10 pidulik liturgia. Kaks waimulikku kõnet. Laululehed. Nimetatud jumalateenistused, samuti ka kannatamise nädala ja lihawõtte pühade jumalateenistused peetakse wene sobori kõrwal olewas wälises Nikolai kirikus Suurel tänawal. Lihawõtte õö jumalateenistusele saab ainult pääsetähtedega, milliseid saab maksuta kirikuwärawast jumalateenistuste ajal.

Jaan Lattik Peetri kirikus.

Palmipuude pühal, 9. aprillil, kell 6 õhtul Narwa Meestelaulu seltsi waimulikul kontserdil, Peetri kirikus kõneleb kannatuste aja kohaselt rkl. õpetaja Jaan Lattik. Solistidena esinewad pri. Tooni Kroon j. t.

*

Laupäewal, 8. apr. kell 1/2 7 õhtul leerilaste piht-jumalateenistus. Laululehed. Palmipuude pühal, 9. aprillil kell 10 homm. leerilaste õnnistamine, muusika- ja laulukoor. Laululehed.

Teater.

Palmipuudepühal „Wäimehed" ja „Doktor Ameerikast".

Pühapäewal kell 1/24 päewal rahwaetendusena wiimast korda Chr. Rattefi külakomöödia „Wäimehed" 3 waat. Õhtul kell 8 rahwaetendusena noorterühma ettekandel 3. korda komöödia „Doktor Ameerikast" 3 waatuses. Mängukawas muutus on wõetud ette näitleja F. Malmsteni haigestumise tõttu, mispuhul „Olympia" ja „Marioni" etendused laupäewal jääwad ära.

Teatribüroo.

„Ilmarises" pühapäewal kell 3 päewal rahwaetendusels „Nutikad naised" (10. laulupeo seitlused), laulumäng 5 pildis.

Rahwusliku kesskerakonna noortesektsioon

pidas oma peakoosoleku, kus sektsiooni esimeheks waliti W. Mustel, teised juhatuse liikmed R. Kulbach, L. Reinwald, K. Karuläpp ja Hugo Roode. Noortesektsioon hakkab korraldama iga nädal referaat-koosolekuid.

Kurtnas oli põdrajaht.

Salakütti karistati 50 krooniga.

18. weebr. l. a. tuli awalikuks, et kaitsewäe Kurtna laagri rajoonis on maha lastud üks põder salakütti poolt, kusjuures kahtlus langes Eduard Topsi peale, kes elab Wiiwikonnas. Tapmise kohal olid ree jäljed, mis läksid Wiiwikonna poole. 6. aprillil tuli Rakwere-Paide rahukogu kohtuistungil Narwas arutusele see põdra tapmise lugu. Kaebealune Eduard Tops end süüdlaseks ei tunnistanud. Tunnistajate seletustest ilmnes, et kaebealune oli wintpüssiga metsas käinud ja oli ka oma tuttawale põdra laskmisest rääkinud. Rahukogu tunnistas Eduard Topsi põdra tapmises süüdi ja karistas teda 50 krooniliste rahatrahwiga ehk maksujõuetusel ühekuulise arestiga. Kaitsewäe esindaja palus rahuldada tsiwilnõudmist, mille aga kohus tagasi lükkas, sest tsiwilnõudmine ei olnud wastawa korra järele töendatud.

Maailma õhuhiiglane hukkus

Välk või tormikeeris tabas Ameerika õhulaeva ookeani kohal.— 71 meeskonna liiget kadunud.

Maailma kõige suurem õhulaew „Akron", mis kuulub Ühendriikide merewäele, tukkus merre New-Jersey ranna kohal Barnegati ujuwa tuletorni lähedal. Õhulaewa pardal oli 77 meest.

„Akron" on umbes 2 korda suurem saksa õhulaewast „Graf Zeppelinist". Tema kirus on natuke suurem „Graf Zeppelini" omast. Õhulaew on warustatud heade raadioaparaatidega. Seepärast äratab imestust, et õhulaewalt ei ole saadud mingit otsekohest appikutset.

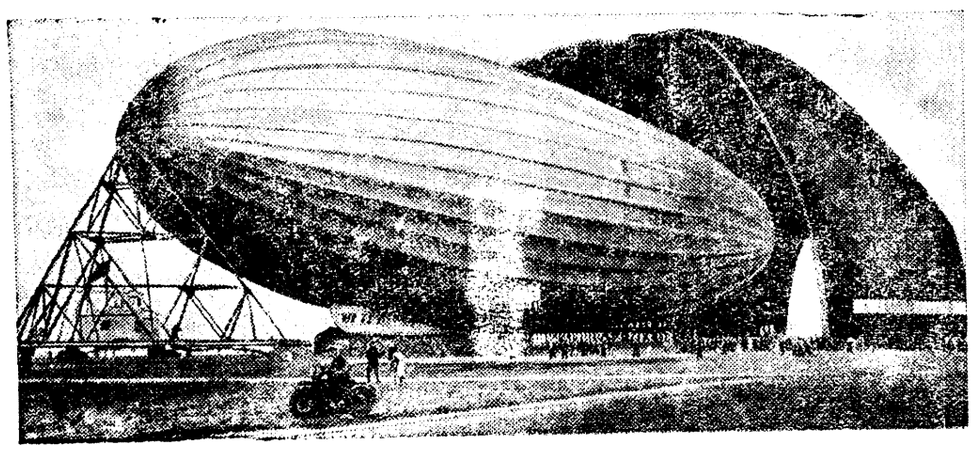
Hilisemate teadete järele tuleb pidada õhulaewa lõplikult hukkunuks.

Laewad, mis saabusid katastroofikohale, ei leidnud õhulaewa wrakki. Eeldatakse, et wrakk on põhja wajunud. Ka lennukite poolt ette võetud otsimised on seni jäänud tagajärjetuiks. Merest on leitud ainult rususid ja üksikuid esemeid, mis on pärit õhulaewalt. 71 meest, kes on weel leidmata, tuleb lugeda hukkunuks, nende hulgas admiral Moffett, merewäe õhusõidubüroo juhataja. Üldse oli „Akroni" pardal 79 ohwitseri. Neist on päästetud ainult üks, nimelt õhulaewa juht abi leitnant Wiley.

Saksa tanklaew „Phöbus" teatab, et tema pardal suri „Akroni" raadiotelegrafist, kes oli üks neljast päästetust. Edasi teatatakse, et katastroofikoha lähedalt on leitud ühe ohwitseri laip.

Õhuhiiglase hukkumise põhjus on teadmata, kuid arwatakse, et wälk andis temale surmahoobi kohutawas äikesetormis.

„Akroni" wraki otsimisel juhtus uus katastroof. Merewäe wäike õhulaew „J. 3" lukkus merre. Kaks meest uppus, nende hulgas õhulaewa juht, teised päästeti. Üldse oli selle õhulaewa pardal 7 meest.

Maailma suurim õhulaew „Akron", mis hukkus tormis.

„Wargamäe Pearu" Jõhwi alewiwanemaks.

Uue Jõhwi alewiwanema kurb-lõbus protsessside-seeria. Kaotaja poolena laimamise eest 2 nädalaks arestti. — Kohtuskäimisi ees weel pikk rida...

Omapärane „kroon" Jõhwi iselaadi „kuulsusele".

Jõhwi alew on teatawasti isemoodi kuulsuse omandanud omapärase alewi asjade ajamisega. Wimastel aastatel andis palju kõnealnet jonnakas „8:8-wahekord" alewiwalitsuse moodustamisel, mis lõpuks lahenes ainult seeläbi, et maawalitsuse poolt määrati 2 alewiwalitsuse liiget ametisse. Alewiwolikogu ise ei saanud jonni ajades asjaga toime. See on esmakordne sarnane juhtum, mis kogu meie omawalitsuste tegewuse ajalestel eite tulnud. Teiseks suurels „numbritis" oli 3 miljoni sendi suuruses alewi wetsiite protesti minek, milles Jõhwi alew osutus jällegi „esimeseks omataoliste seas". Sama wolikogu oma woliõiguste wiimasel aastal on pannud nüüd jonni-ajamises oma tegewusele krooni pähe Aleksander Danilewski walimisega alewiwanema kohale — A. Käbina ja teiste endiste töörakondlaste kaasabil.

Kui uue alewiwanema isik sai teatawa's, imestati aina: kas siis Jõhwis tõesti kohasemat meest sellele kohale ei leidunud. A. Danilewskit tuntakse kohapeal riiaka inimesena. Ei lähe aastatki mööda, millal ta ei protsessiks mõne asutise või isikuga. Nõnda muu kõrwal A. Danilewski tegewus üsna hiljuti on olnud wõõrastust äratanw ärimaksu komisjonis, mille läbi mitmedki Jõhwi ärimehed on saanud kannatada, nagu see leidis kinnitust A. Danilewski protsessil ühe ajakirjanikuga Rakwere-Paide rahukogus. Tunnistajate warai tehti kindlaks, et A. Danilewski Jõhwi kaupmeeskonna esimehena Narwa ärimaksu komisjonis on taiitanud selle kaupmeeskonna huwide wastaselt, ja A. Danilewski kaotas protsessi. A. Danilewskil pole aga esimene kord protsessida kaotaja poolena. Üsna wärske kohtulugu ärimees M. Triisega tõi nüüdsest alewiwanemast protsessi-mehele laimamise eest 2 nädalat aresti minekut, milline karistus tal tuleb lähemal ajal ära kanda. Kohtuskäimisi ags on A. Danilewskil ees weel kirju rida . . .

Wärske alewiwanema „teen te" hulka kuulub ka Jõhwi kaupmeeste ja töösturite selts lahkiajamine. Jõhwi kaupmehed asutasid uue seltsi, kuhu A. Danilewskit enam ligigi ei lasta kaupmeeste huwidele wastutööta'ana.

*

Jõhwi kaupmeeste selts sai kirja, et Jõhwi Kaupmeeste Seltsi märgu'iri A. Danilewski kohta ei ole lahendust leidnud. Ühenduses sellega peetakse eraldi-raline seltsi peakoo olek pühapäewal, kus wõetakse uus seltsiruhi ja kuuldawasti esitatakse uut materjali kohale.

Jõhwi Kaupmeeste Selts on alles noor, kuid on ligi 80% Jõhwi kaupmeeskonda enda ümber koondanud, kuna selts tahab omi liikmetele kõigiti abiks olla. Senine tööstarite ja kaupmeeste ühing kuiwab aga päew-päewalt kokku, mida tõendab liikmete lahkumine ühingust—seal seisab eesotsas A. Danilewski.

Narwa noorkotkad pidupäeva eel

Malewa aastapäew lipu annetamisega 25. mail kõigi rühmade osawõtul.

Suwelaager 3.—7. aug. Perjatsi rannas.

Narwa malewa noorkotkaste pealikutekogu otsustas malewa aastapäewa pühitseda 25. mail. Aastapäewast sõidawad osa wõtma kõik Narwa malewa noorkotkaste rühmad. Raistookaitse annetab pidupäewal malewale lipu, mille õnnistamine sünnib pidulikult Peetri kirikus. Selle järele korraldab malew noorkotkaste paraadi ja ajapeo tuletõrjeajas.

Suwelaagri noorkotkastele Narwa malew korraldab 3.—7. augustini Perjatsi rannas. Erinewalt läinud aastasest on seekordsel laagril rühmade õppetegewus iseseisew, kuna malew ainult üldise iseloomuga wõistlusi korraldab rühmade wahel.

Läinud pühapäewal kell 10 homm. peeti noorkotkaste Narwa malewa pealikutekogu koosolekut Narwas, malewa staabi ruumides.

Rühmade esitajad kohtadelt esitasid malewa pealikule aruanded tehtud tööst. Aruannetest selgus, et Narwa malewa noorkotkaste rühmad tegutsewad wägagi mitmesugustel aladel.

Rühmade ja salkade koonduste kõrwal on pandud toime wõistlusi (talwe-perioodil peamiselt suusatamises), on korraldatud ratsaspordi õppusesid, on wõetud hooldamisele Wabadussõjas langenute kalmistud kohtadel, on rakendutud tööse awalikkudel õhtutel korrapidajatena j. m.

Suwises töölaagas seisawad lühemad ja pikemad matkad jala ja ratastel, malewa aastapäewa pühitsemine, rühmade omawaheliseid laagrid, malewa laager, üleriiklikust laagrist osawõtt 2—3 esindajaga igast rühmast j. m.

Et eelseisew aastapäewa pühitsemine osutub esimeseks noorkotkaste wälijeks esinemiseks, otsustati rühmades asuda energilisele ettewalmistustööle, et esinemine oleks wääritas.

*

Kewadpühine waheaeg koolides.

Kewadpühine waheaeg koolides algab linna algkoolides ja kõigis kesk- ja kutsekoolides laupäewal, 8. aprillil kell 12 päewal ja wältab 2 nädalat, kuni esmaspäewani, 24. aprillini.

Maa algkoolides algab see waheaeg suure nädala kolmapäewal, 12 aprillil kell 12 ja wältab nädal aega, kuni järgmise kolmapäewani.

„Landesvehri" mobilisatsioon Lätis?

Wiimasel ajal ilmub Läti lehtedes teateid balti sakslaste koondamisest ja landeswehri liikumise elustamisest.

„Sotsialdemokratsi" teatel on keegi von Munzinger sõitnud Berliini uusi juhtnööre saama. Samal ajal olewat ega landeswehr'aste ühing aktiiwsemalt tegutsema hakanud ning uuendanud uute „passiiwsete" liikmete wastuwõttu. Wastu wõetakse kõik balti sakslased, kes 21 aastat wanad. Wastuwõtu üleskutses öeldakse, et ühing wõtab wastu neid, kes wasakulul juhusel mõtlewad ja tegutsewad samuti, nagu tegutses landeswehr Riia waldamisel.

Sakslased on awameelsed ja nende ütelus tähendab seda, et landeswehri ühing mobiliseerib baltisakslaste noorsugu Läti demokraatliku riigikorra kukutamiseks sest seda tegi landeswehr „Riia wallutamisel".

Leht lisab juure, et see oleks awalik skandaal, kui lubatakse Lätis organiseerida Hitleri poolehoidjatel.

„Leedu probleem lahendatagu lõplikult."

Poola ajakirjandus Balti riikide liidu küsimusest.

Ühenduses Eesti, Läti ja Leedu ajakirjanduse waidlustega Balti liidu loomise küsimuses, pühendab Poola rahwusdemokraatide häälekandja „Gazeta Warszawska" pikema artikli sellele küsimusele. Leht ütleb, et Poola on ka õieti Baltimere riik, kellele ajalugu ja geograafiline asend on määranud tähtsa osa Ida-Euroopa suhtes. Pidawat lootma, et poliitiline areng Lääne-Euroopas sunnib Leedut otsima kokkulepet teiste Ida-Euroopa riikidega. Pidawat lootma, et Leedu rahwa huwid osutuwad kaalukamaks lootustest Poola tükeldamisele. Kui aga ametlik Leedu kangekaelselt midagi ei hooli Balti riikide ühistest huwidest, siis Poola kohus on algatada seesugust poliitikat, mis sunnib Leedut jalule seadma naabersuhted Poolaga. Wiimased sündmused toowat Poola-Leedu küsimuse paratamatult uuesti päewakorrale. Poola poliitika ülesandeks olewat lahendada see probleem lõplikult.

Saksamaa kuulutab tollirahu.

Saksa walitsus tahab mõneks kuuks teha tollirahu, jättes maksmad tollilepingud muutmata kujul jõusse kuni sügiseni. Lepingute ülesütlemisest püütakse wõimalust mööda hoiduda. Sellega tahetakse ühelt poolt rahustada majanduselu, teiselt poolt aga wõita aega uue sotsiaalseadusandluse wäljatöötamiseks.

Saksa walitsus andis wälisministrile wolituse kahepooleliste ajutiste majandusleppingute sõlmimiseks wälismaadega.

Uus riigikogu liige.

Surma läbi riigikogust lahkunud wenelaste esitaja A. Sorokini asemele tuleb riigikogusse wenelaste Wirumaa ringkonna nimekirja järgmine kandidaat Feodor Weiss, kellele ka kutse on saadetud. F. Weiss on Narwas adwokaadiks.

Talukoha wõi kivimaja saab igaüks põllumeeste loterii-piletiga, kui loosimist ei peeta **13. aprillil s. a.**

„Waese mehe ututall" Udrias kordamisele.

Et pääseda uue lawatüki raskest ettewalmistustööst kewadise portse teega, otsustas Udria näitlejaskond korrata eelseiswail pühil A. Mälgu „Waese mehe ututalle".

Kreenholmis 164 waba korterit.

Kreenholmi wabriku kontori majandusosakonna andmetel on praegu Kreenholmi töölismajades wabu kortereid 64. Eriti rohkesti on wabu kortereid kiwimajades, kuna puumajad leiawad enamwähem üürnikke. Möödunud aastal umbes samal ajal oli wabu kortereid 100 ümber.

Kalewiwabriku töölised suwepuhkusele.

Endiste aastate eeskujul ka eelolewal suwel awatakse Narwa-Jõesuus suwekolonii Narwa Kalewiwabriku töölistele ja nende perekonnaliikmetele. Suwekolonii awatakse seekord alates 1. juunist kestwusega kuni 15. augustini Selle aja jooksul saadetakse kaheks nädalaks suwepuhkusele üldse 75 inimest, neist 50 töölist ja 25 perekonnaliiget. Korraga lastakse suwepuhkusele 15 inimest. Seega suwekoloniis tuleb suwe jooksul 5 wahetust. Tööliste puhkekoduga ühenduses olewad kulud kannab wabriku haigekassa.

Armastus = tules ja weres.

(Sõjasangari päewik).

E. Glynni romaan.

Georg oli wäga naljakas.

— Kallis sõber, — ütles ta, — Violette lükkab kõik minu arwestused ümber: siiamaani ta on keeldunud kõigest, mida talle pakkusin. Kuid kardan, et ta jumaldab mind liig palju.

See näis talle walmistawat suurt hingepiina.

— Too on hirmus kardetaw, Nicolas, kuna te ju teate, et kui naine jumaldab absoluutselt, siis mees tunneb tungi pakkuda talle teisejärgulist kohta. Ainult siis, kui naine mõjub mehe tunnetele, jonnib ega lase olla kindel, et ta kuulub mehele, annab mees talle esikoha, millist ta ema pidas suurimaks auks.

— Georg, olete wõimatu tüünik!

— Mitte sugugi — ma olen waid inimene, kes uurib inimlikke loomusunde ja iseloomulisi eriomadusi. Pooltsüünik on hale olewus, kuid täistsüünik seewastu tüünib peaaegu Kristuse halastuseni ja kannatuseni.

See oli täiesti uus waade.

Ta jatkas:

— Waadake, kui mehed filosofeerimad naistest, nad tawaliselt ei ole õiglased, lähenedes küsimusele selt waatepunktilt, et milliseid puudusi ka naistel ei ole, mees igal juhtumil on neist waba. See on rumalus. Pole waba puudustest ei üks ega teine sugupoolest ning ka ei üks ega teine sugupoolest reeglina ei hakka harutama wõi tunnustama oma nõrkusi. Näiteks abstraktse õigluse tunne õilsaimagi naise juures mitte kunagi ei sega teda waletamast oma armukese wõi lapse j a o k s, ja siiski ta on arwamisel, et on täiesti aus. Õilsas mehes see tunne on aga niiwõrt tugew, et ta wõib teha ainult ühe erandi, ja nimelt — waletada naisele.

Ma naersin ja tema süütas ühe minu ennesõjaaegseist sigareist.

— Naised ei oma külgesündinud tõearmastust — nad jõuawad selleni waid suure jõupingutuse läbi.

— Aga mehed?

— Neis ta juurdub sügawal ja ainult selleks, et warjata külgesündinud truudusetuse instinkti, nad laskuwad waleni.

Nüüd ta hääl kõlas mõtlikult.

— Kuis me luiskame armsaile wäikesile olewustele, Nicolas! Meie räägime, et meil pole aega kirjutamiseks, olgugi et tõsise soowi juures meil aega muidugi leiduks, meie ei kaota hetkekski pead enne, kui ingliksed ei kuulu meile täiesti.

— Kõik see käib jahiinstinkti juure, Georg. Ei näe, mille eest sin süüdistada. . .

— Ma ei süüdistagi, ma waid analüüsin. Kas te olete märganud, et kui mees on täiesti kindel naisele, ta pühendab oma tööaja oma maale, waba aja sõpradele ja ainult armetud silmapilgud oma armastatule. Ent kui naine erutab mehe tundeid ja jääb problemaatiliseks, mees ei hooli kohuseist, hülgab sõbrad ja warastab isegi tunde ajast, mis määratud une jaoks, et weeta neid naise seltsis.

— Tähendab, teie arwate, et armastuses on olemas midagi, mis seisab kõrgemal kõigest sellest, Georg? Midagi, mis meil teiega weel kogemata?

— See oleks wõimalik, kui leiduks naine mehe mõistuse, naise keha ja lapse hingega, kuid kust leida sarnast sinilindu, mu poeg? Targem on mitte norutada, mõteldes sellele, waid jatkata leppimast sellega, mis on kättesaadaw rikkale inimesele. Eile õhtul ma nägin Suzettet lõunatamas oma „wana krahwiga". Ta kandis uut pärlikeed ja ta silitas mehe paksu kätt, kusjuures ta huuled wäljendasid kirge. Mõtlesin. . .

Ma najatusin toolile ja naersin, nii et sellele ei tahtnud tulla lõppu. Ning mina mõtlesin, et Suzette tundeb minu wastu on tõepoolest tõsised ja et ta jääb leinama wähemalt nädala, kaks — mulle leidus aga asemik juba nelja päewa pärast!

Ma ei tunnud isegi meelehärma — kõik see on nüüd juba ammu möödas.

Kui Georg lehkus, ma sõnusin endamisi — „mehe mõistus", jah, olen kindel, et ta omab selle, „naise keha" — ilmkohtlemata. „Lapse hing" — tahaksin õppida tundma tema hinge, kui meie tõesti omame hinge, nagu ütleb Nane. Mulde — saadan käskjala Ritzi kirjaga Nancle, et paluda teda weeta minuga homme päew. Meie Pariisis oleme harjunud telefonikõnede wõimatute raskustega ja telegrammide kauase ootamisega — käskjalg tähendab kõige otsemat ühendust.

Kui pikale wenib jõdal Kas ta lõpeb üldse sel aastal — wiimseil päewil kõik on olnud wäga rõhutud Oma päewikus ma ei kirjuta midagi selleşt — iga pikemagi eriwarjundi kannawad ajaraamatuisse teised. Kui ma lubon enesele mõtelda sellele, siis satun meeleheitesse. Ma wärisen igatsusest wiibida jälle oma wanas polgus. Kui loen nende kangelastegudest, muutun mässajaks.

Esmaspäew.

Uudiseid pole ikkagi weel. Burton jõudis tagasi, kuid ta ei saanud teada midagi, peale selle, et de Curolle'i maja walitseja ei ole üldse kuulnud miss Sharpi nime, — mis kinnitab, et nimi „Sharp" ei kuulu üldse Alatheale. Walitseja on astunud teenistusse sinna alles üsna hiljuti — ja iga päew tuleb ja läheb nii palju noori neidusid, kes ilmnud hertsoginnaga kokku saama, et ta kirjelduse järele ei suuda kindlasti mainida mitte kedagi neist.

Laupäewa warahommikul tuli Nane. Ta näis kütsestaw mõja oma täiesti uues rüüs. Nagu Suzette, oli ka tema awastanud, et mood on muutunud. Sakslased wõiwad rünnata Pariisi, sõbrad ja sugulased wõiwad surra hulgawiisi, kuid naised peawad omama uusi riideid ja mood peab ütlema oma sõna nende kehakatte kohta. Tänu Jumalale, et see on nii. Kui ei oleks midagi, mis mitmekesistaks tõsidust ja sõda waheldusega, kõik rahwad oleksid juba ammu olnud maruhullud.

— Kui Jim näeb sind selles kübaras, Nane, ta kaotab pea.

— Eks ole? . . . Ma panin ta nüüd pähe selleks, et sina kaotaksid pea.

— Olen ikka olnud meeletu sinu pärast.

— Ei, Nicolas! — See o l i kunagi, kuid nüüd sa oled muutunud, sinu ellu on astunud mingi täiesti uus mõjutus — nüüd sa ei tõnele enam pooltki nii hirmsalt kui enne. Järgneb.

Mitte reklaam, waid tõsi,
et
L. Mauer'i kauplusest
ostetud kaubad on kõige paremad.

Täna keeluseaduse „matused" Ameerikas.

Kaheksandal aprillil lastakse müügile õlu ja kerged veinid.

Ameerikas keeb palawikulik ettewalmistamistöö kaheksandaks aprilliks, mil ilmuwad müügile õlu ja kerged weinid. Kõigile pingutustele waatamata ei suuda omamaa wabrikandid rahuldada rahwa nõudmisi, kuna aastaid suletud olnute õlletehaste korraseadmine ei läinud nii libedasti kui oletati alul.

Kaubanduseministeeriumi andmetel peab käesolewal aastal suurema osa tarwitatawast õllest wälismaalt sisse wedama, sest rahwa janu on kohutawalt suur.

Ainult New Yorgi osariigis on õlle tagawarad nii rikkalikud, et puudust pole karta.

Neil päewil kirjutas president Roosevelt alla dekreedile, mis lubab arstidele konjakit ja whiskyt määramatul hulgal kirjutada haigetele. Keeluseaduse makswuse ajal tohtis iga arst aastas wälja anda waid 400 retsepti alkoholsetele arstimitele.

Ajalehed naljatlewad, et nüüd haarab gripitaud ennenägematul määral terwet maad. Iga retsepti eest saawad arstid ühe dollari. Kui keeluseadust warsti lõplikult ei kaotata, on mõne aasta pärast kõik Ühendriikide arstid miljonärid.

Siseturg kuulugu kodumaa saadustele.

Üle aasta tagasi kutsuti ellu kodumaa saaduste propaganda keskkorraldus, mille ülesandeks on alaliselt walwel olla kodumaa saaduste propageerimiseks, kuid ühtlasi ka mõjutamiseks, et kodumaal walmistatawad saadused oleksid head ja hinnalt täiesti wõistluswõimelised. Praegu, kus wälismaa saaduste tarwitamisele piir pandud sisseweo keeluga, arwatakse waheist, et alul ilmnenud terawale päewaküsimusele ei pruugi pöörata seda tähelepanu mis hariliktudes oludes. Niisugune waade ei pea paika sellepärast, et nüüd, kus sisseweo piiramise mõjul wäliskaubad wabalt ei pääse meie turgu, tuleb seda aega, olgu see kui lühike tahes, ära kasutada selleks, et meie saaduste walmistamine edeneks niiwõrt elujõulisemaks, et teistsuguste aegade uuesti tagasitulekul meil seisaksid ees kaubad, mida ei suudaks wälja tõrjuda ükski wälismaa saadus. Sellepärast juhitakse kõik tähelepanu saaduste kwaliteedi tõstmisele, hindade alandamisele ja uute töömeetodite leidmisele, mis ei jää maha wälismaa tööwiisidest.

Et küsimuse lahendamine praktiliselt teostataw oleks, selleks seatakse sisse alalised usaldusmehed kaupmees- ja tarwitajaskonnas, kes walmistajatele edasi annawad soowid ja tähelepanekud kauba kwaliteedi j. t. küsimustes. Propaganda keskkorraldus tahab pealeselle walmistajates õhutada mõtet, et iga wäärtsaadus oleks warustatud asjatundjate otsusega ja tulewikus ka sellekohase märgiga, mis on hea kauba tunnusmärgiks.

Nende peaküsimuste kõrwal juhitakse alalist propagandat kõikseguste abinõudega tarwitajate hulgas kodumaa saaduste nõudmiseks ja õhutatakse artikleid walmistama, mida siin ise saaksime walmistada, kuid kõige kiuste ikkagi weame sisse.

Propagandaks kasutatakse ära kõik näitused, laulupeod, turistide liitlemine, omakultuuri päewad jne. Tööle rakendatakse ka noorsugu, kes alati aktiiwne on olnud. Sellekohased kirjatööde wõistlused, mis korraldati, on noorsoo walmisoleku kindlaks tõenduseks.

Nali nalja peale.

Ei saa kuidagi pahaks panna, et nüüdsel raskel ajal ollakse wäga lobedad igasuguste naljade peale. Otsitakse, nii öelda, wastukihwti kriisi pitsitustele ja itsitustele. Ja, peale selle, meie rahwas on üldse tugewa naerukondiga.

Nagu nüüd tehti jälle üht toredat nalja seal Wiljandimaal, Kaansoos. No nii sukene tore nali leiutati, et naeru olid kõik kohad täis. Peeti seal, kas teate, talgusid. Ja kuidas sa muidu ikka saad, — wõeti ainult kah. Komme on kord juba niisugune. Ja muidugi mitmesuguseid wõtjaid, — kes wõttis piisi ja pidas aru, kes jälle rüüpas niisama, aru pidamata. Nagu see noormees, kes keeras enese siruli maha magama. No eks selle kallal tehtudki nalja. Paljastati poisi istmik, tõmmati tõrwa peale, kallati petrooleumi weel otsa — ja siis pisteti põlema!

Oeh, küll sai naljal Poiss kargas maast püsti kui usside nõelatud, kiunus ja kisas kui põrsas aia wahell Teised pidid naeru kätte päris ära surema, — nii kangesti naljakas oli!

Mis, kas polnud tore nali? Katsuge ka ise midagi niisugust wälja mõelda, — ei oska!

*

Ent nalja tehakse ka oma lihaste laste kallal. Selle nimedepanemisega just. Mis sest, et oma liha ja weri, — peaasi, et nalja saab!

Ja saab kah. Pannakse nimesid, et tahtmatult ajad suu kõrwuni. Tutwustan teid siinkohal mõnede nimedega, mis wiimasel ajal eriti moodi läinud: Bonetikiine, Tita, Barlette, Robertino, Faktiine, Sofokiine, Kolumbiine, Liara Putti, Mauhwette jne. jne. Nagu näete, on need nimed wäga peenekesed, ja igaüks, kes armub pärastpoole mõnesse Mauhwettesse, arwab tingimata, et ka prl. Mauhwette wanemad on ülipeenekesed inimesed weel peenikesemate nimedega, näiteks Garibaldino ja Elefantiine. Selles, lubage öelda, see peenikene nali ongi.

*

Omamoodi teewad nalja ka Narwa saunamehed. Nemad ei saawat kuidagi saunahindu alandada, — west ei olewat hinnas sugugi alla läinud. Ja et nali weel kobedam wälja kukuks, siis need isandad ähwardasid korra isegi streikima hakata. Ka see nali, nagu näete, on küllaltki peenikene... üliodawate puuhindade juures. Aga ta on üks kallis nali... ihuhartjatele.

*

Noh alati on naljatamist olnud ka Narwa suwemuusikaga. Nagu päike hakkab neidi palawamini paistma, nii läheb seal õhk kohe palawaks. Hakkab üks suur jagelemine ja nägelemine. Linnawalitsus lööb ka kaasa, — kõrge kunsti nimel. Peahäda on selle dirisendiga. Kas tuua ta Tallinnast wõi hankida lihtsalt kohapealt? Praegu on see küsimus ja üldse see suwemuusika tragöödia weel lahendamata. Ja ega ta enne ei lahenegi, kui kewadine jookfuaeg on läbi.

Stim.

Aedificio monumentum!

Kord raehärrad, olles koos,
linna ilust waimustuse hoos
otsustasid üht wana weetorni maha wõtta,
sest polla wajadust alles jätta.
Ta kindlustust segawat waatamast
ja muidu ka linna ilu jaatamast.
Siis nagu unest ärkas
üks kõrge mees ja märkas,
et siin on juhus kasutada momenti
ja tornist endale teha monumenti,
„teenete" eest, mis omal ajal laineid löönud
ja hiljem isegi kõrgema koha toonud.
Ta komisjoni kohale siis saatis,
kes „asjatundlikult" kõdunewa torni üle waatis
ja kõrgele härrale ettekande tegi,
mis komisjon kohapeal nägi:
torn olla ehitatud puust ja paest
ning wihma lasep sisse katusest, laest,
lagunew trepp ja tühi roostes paak,
uksel wõi aknal puududa ka haak.
Kuid need puudused wäikesed olla
seepärast torni maha lõhkuda ei tulla.
Olgugi, et on talw — torn tolmu aab,
kes teab, mis tornist üldse saab,
kas au- wõi hauasammas, —
wast teab seda mõni lammas?
Aga et tulewikus midagi sarnast ei juhtuks
ja mõni hää mõte ei luhtuks,
siis soowitan niisugustel puhkudel,
kui tehakse säru tornidel ja muil muhkudel
raehärradele kuulutada lehes,
kuigi sellega linnale weidi kulu tehes:
„Et see ja see kõdunew linna wara
lammutatakse ära (torn wõi sara)
selleks ja selleks momendiks
kui keegi ei soowi seda endale monumendiks."

Torniwarras.

Dr. O. Looritz:

„Eesti rahwas on degenereeruw, ainult setude juures on weel säilinud rahwuslik omapära ja elujõud".

Veel linnamaade rentnike seisukorrast.

Selgituseks „Põhja Eestis" nr. 36 ilmunud artikli kohta „Linna rentnikud nõuawad rendi alandamist" kirjutatakse meile järgmist:

Linnamaade rentnikud oma koosolekul ei ole toonud põhjend seks rendihinna alandamise wajaduse kohta, et (rentnikud ei jõua pidada omal hobust, mille töttu maa harimiseks tuleb hobune laenata wõõrailt, mis maapidamise ajab kallis, ja et 2) Wäike-Soldino mõisa rentnikega wõrreldes linnamaade rentnike seisukord olewat wilets. Niisugust põhjendust ei ole linnamaade rentnikelt kuulda olnud ei Siiwertsi wäikemaapidajate koosolekul ega mujal, ka ei ole wõrreldud seejuures linnamaade rentnike seisukorda Wäike-Soldino mõisa rentnikega. Küll leiti aga Siiwertsis peetud linnamaade rentnikkude koosolekul, kuhu oli ilmunud üle 50 rentniku, et Narwa linnamaade rendid on kõrgemad kui teistes linnades, liiatigi kui neid weel wõrrelda Narwa linna poolt E. Weberile renditud Wäike-Soldino mõisa maade rendiga. Wiimane maksab linnale renti pisut üle kahe krooni watamaast ja kasutab selle rendi juures elumaja, tallid, kuure, keldreid, triiphoonet, lawasid ja mitmehektaarilist õunapuuaeda. Teised linnamaade rentnikud, kelle hulgas ka Wabadussõjast osa wõtnud inwaliide, maksawad 8—16 krooni watamaast, seega mitmekordselt suuremat renti. Kõigil linnamaade rentnikel on peale-selle oma hobused, kelle pealt tuleb linnale maksa aastas 7½ krooni linnamaksu. See maks on ebaloomulikult kõrge, kuna teeb wälja 26 – 30% hobuse hinnast, ja ajab maaharimise kalliks — mõne aastaga tuleb hobuse hind teistkordselt linnamaksu näol kuludeks kirjutada. Laenatud hobustega hariwad maad E. Weberi Paemurru-Kadastiku rentnikud. Linna rendimaade pidajate seisukorda raskendab suuresti weel asjaolu, et maad käiwad ühe- ja kaheaastase pidamise järele käest-kätte, wahetades omanikke. Nii tuleb elada nagu „tuule peal" ja korraliku majapidamise sisseseadmisest ei saa olla juttugi.

Läti president walit tagasi.

Läti president Albert Kwiesis, waliti sellele kohale nüüd juba teistkordselt.

Läti wabariigi presidendiks waliti järgmiseks kolmeks aastaks tagasi, nagu juba ette oli näha, senine president, maaliidu liige Albert Kweesis. Walimine sündis juba esimesel käigul. Kolmest ülesseatud kandidaadist said hääli: Kweesis 52, Kalninsch 25 ja Bite 9, kuna andmata jäi 10 häält.

Perekonnaseisuteateid.

30. märtsist kuni 6. aprillini registreeriti Narwa linnaperekonnaseisuametis:

sünde: Alfi Aur, Irina Nesterow ja Aleksandra Mjasnikow;

abiellumissoowe: Feodor Smirnow ja Nina Milanow, Aleksander Naidenow ja Sinaida Jewdokimow;

abiellumisi: Joann Kruglow ja Jelisaweta Peregrimow;

surmajuhtumeid: Aleksander Wjatkin, 74 a. wana, Erna Schmidt, 1 a. wana, Jaan Silm, 73 a. wana, Nikolai Martow, 81 a. wana, Leena Paljasmaa, 67 a. wana, Aleksander Juss, 51 a. wana, Aleksandra Mjasnikow, 2 päewa wana, Petrow, surnuit sündinud.

Peetri koguduses:

sünde: Heiner Uunmann ja Leopold-Napoleon Wanker;

abiellumissoowe: Eduard Pikkat ja Pauline Kaukes, August Pallo ja Amalie Oja, Johannes Halli ja Ida Kongas; Theodor Saareke ja Hanna-Amalie Simson;

abiellumisi: Anton Lebedew ja Olga-Helene Warm, Gustaw-Woldemar Piil ja Emilie Rosalie Probal;

surmajuhtumeid: Karl Potiwar, 46 a. wana, Salme Tuude, 23 a. wana.

Aleksandri koguduses:

sünde: Enno Roots ja Lembit Treier;

abiellumissoowe: ei olnud.

abiellumisi: Robert Aren ja Salme Prontsus, Edgar Rokk ja Marta Tasane;

surmajuhtumeid: Maria Kull, 83 a. wana, Ann Lang, 73 a. wana.

Raamatukogu suleti.

Narwa linnawabriku rahwamaja juures tegutsew raamatukogu ja lugemislaud suleti seekord suwekuudeks juba alates 1. aprillist. Raamatuid wõeti raamatukogusse tagasi kuni 3. aprillini.

Kas ametialaline wargus?

Rakwere elanik Taawet Kiesmann awaldas raudteepolitseile, et raudteepagasis olewat tema pakist kõrwaldatud paar peuunist nahast naisterahwa kingi, mille wäärtus 6 krooni. Oletatakse ametialalist wargust.

Ööwalwe apteegid.

Kuni 7. aprillini on Narwas öövalwe Wanas apteegis, Raekojaplatsil, 8.—12. aprillini J. Lusti apteegis, Suur tän.—R.-Jõesuus on öövalwe alewi apteegis, Wabaduse tän. ja Jõhwis—Jõhwi alewi apteegis, Turu platsil.

Turuteateid.

7. aprillil 1933. a.

Lihasaadused: Sealiha 60—70 s. kg., soolatud sealiha 50—65 s. kg., seapekk 75 s. kg., searasw 95 s. kg., suitsusink 100—125 s. kg., loomaliha 25—35 s. kg., lambaliha 50—60 s. kg., wasikaliha 25—30 s. kg., haned 350 s. tükk, kanad 100—150 s. tükk, eluspõrsas 5—17 kr. tükk.

Piima- ja wiljasaadused: Hapud kapsad 12 s. ltr., wärske peakapsas 10 s. kg., kaalid 7—8 s. kg., peedid 8 s. kg., porgandid 10 s. ltr., sibulad 40 s. kg. sibulakaswud 5—10 s. tükk, kõrwits 10 s. kg., hapud kurgid 5—7 s. tükk, rukkileib 13 s. kg., rukkijahu 14 s. kg., rukkipüül 20 s. kg., sepikujahu 4—35 s. kg., nisusepik 27 s. kg., odrajahu 23—27 s. kg., tangud 20 s. kg., kruubid 24 s. kg., herned 25 s. kg., oad 30 s. kg., kartulid 120 s. kott, 30—40 s. mõõt, jõhwikad 17 s. ltr., õunad 25 s. ltr., kuiwatatud õunad 55 s. kg., seened 20—25 s. kg, sidronid 10—15 s. tükk.

Kalaturg: Ahwenad 10—25 s. kg., suitsuahwenad 25 s. tükk, latikad 20 s. kg., suitsulatikad 40 s. tükk, sudak 50 s. kg., suitsusudak 80 s. tükk, tindid 10 s. kg, haugid 25—40 s. kg, kohad 45—50 s. kg, heeringad 25—40 s. kg., suitsuheeringad 10 s. tükk, soolafilgud 15 s. kg., lutsud 25 s. kg., suitsusilmud 15 s. tükk.

Piimasaadused: Pütiwõi 35—40 s. nael, meiereiwõi 115 s. kg., piim 6 s. ltr., hapupiim 2 s. ltr., kohuptim 20—25 s. kg., hapukoor 75—80 s. kg, juustud 50—150 s. kg. Munad 35—40 s. tükme, worst 60 s. kg, mesi 55—75 s. purgitäis.

Puud: kasepuud 4—4,5 kr. koorem, kuusepuud 150—250 s. koorem, segapuud 120—200 s. koorem,

Heinad: Sooheinad 18—20 s. puud.

Juba aastaid sammub
„ALUTAGUSE ELU"
Narwas ja kogu Virumaal esikohal

Sport.

Hokiklubi wõistleb Tartus.

Tartu spordiselts „Olümpia" esitas Narwa hokiklubile kutse, tulla wõistlema 23. wõi 30. aprillil Tartusse. Hokiklubi otsustas sõita 23. aprillils, kuna 30. aprillil wõi 1. mail tal on Narwas jõukatsumine „Wõitlejaga" Minkowi karikawõistluste tsüklis. See wõistlus teatawasti läinud suwel katkestus suure skandaaliga.

5 jalgpallimeeskonda hokiklubisse.

Narwa hokiklubi on hakanud erilist rõhku panema nooremate jalgpallimeeste wäljakoolitamisele. Eelolewaks hooajaks klubi suurendab oma jalgpallimeeskondade arwu wiie peale. Mängijad on juba tarwilisel määral koos, kuid warustus weel puudub. Warustuse hankimiseks hokiklubi paneb toime õigil kolmel kewadpühal Peetri tuletõrje seltsi ruumes peoõhtud, peale selle on weel klubi korralduse suurem kontsert-pall 2. pühal „Harmoniis".

Jalgpallimeeskonnad NMKÜ juure.

Narwa kalewi- ja linawabriku NMKÜ asutab omale eelolewaks suweks jalgpallimeeskonna, kes hakkab awalikult wõistlema. Kreenholmi NMKÜ-l teatawasti on juba olemas oma jalgpallimeeskond.

R. Ütt esindab „Wõitlejat" Tallinnas.

Lähemal ajal Tallinnas peetawale maadlus-, poksi- ja tõsteliidu asemike kogu koosolekule sõidab Narwa „Wõitleja" esindajana Rud. Ütt.

Nipet-näpet.

Salapärane lõunatuul.

Niipea kui Alpides hakkab puhuma föön, kuiw lõunatuul, waldab elanikke mingi kummaline ärewus. „Föönihaigus" awaldub peawalus, wäsimuses ja erilises närwilikus olekus. Kõige terwemad ja tugewamad inimesed ei pääse föönist mõjust ning haigete ja nõrkade seisukord muutub hoopis halwaks. Statistilistest andmetest ilmneb, et föönist ajal surewus haiglates on tunduwalt suurem kui muidu. Tänu ärritatud meeleolule elanikkonnas suureneb ka kuritegewuse arw, eriti sagedi esineb kakelusi ja koguni tapmisi.

Kõige raskemini kannatab föönist all Innsbrucki linn. Juba kaua aastaid on seal arstid ja meteoroloogid uurinud põhjusi, millest tingitud need imelikud nähted, kuid siiani pole õnnestunud asja lõplikult selgitada.

Innsbrucki elanikkond on pikaajalise harjumuse tõttu muutunud teatawal määral wastupidawaks lõunatuule mõjutusele, kuid seda raskemini tohab „föönihaigus" wõõraid, kes alles lühikest aega elanud linnas. Ent wäikesel wiisil haigestuwad ka päriselanikud. Nii ei julge ka kõige osawamad arstid föönipäewadel ette wõtta operatsioone, kuna kardawad enesewalitsuse kaotamist.

Neil päewil juhtub ka kõige rohkem enesetapmisi, rabanduseesse suremisi ja langetõwe krampe.

Mitte üksi föön ei tekita sääraseid nähteid, waid ka mistral Lõuna-Prantsusmaal ja sirokko Itaalias. Teadlaste arwates sisaldawad kõik need lõunatuuled teatawaid ühiseid meteoroloogilisi elemente. Arwatawasti mõjuwad õhuelektrilised wõnked ja õhusurwe kiire waheldumine inimorganismile rusuwalt, rikkudes närwikawa tasakaalu.

Aga küsimus, kuidas wältida lõunatuule halbu tagajärgi, pole seni weel leidnud wastust.

Maailma kõrgeim torn.

Hiiglatorni ehitamistööd Chicago ilmanäituse wäljal edenewad kiiresti. Mai lõpul loodetakse hoone juba awada.

Chicago torn on 620 meetrit kõrge, kaasa arwatud ka lümnemeetriline lipuwarras. Eiffeli torni kõrgus on waid 300 meetrit, seega trumpawad ameeriklased ka siin eurooplased üle.

Eiffeli torni ehitamine maksis 6,5 miljonit franki, kuid Chicago hiiglatorni püstitamiseks kulub 12 korda niipalju raha — 300 miljonit dollarit.

Liftid, mis näituse ajal peawad tõstma 5000 inimest tunnis, sõidawad waid 590 meetri kõrgusele. Sel arwul on sümboolne tähendus: 590 meetrit on nimelt 1933 jalga. Ja 1933 on näituse aasta.

Torni tippu paigutatakse kahe miljardi küünla jõuline helgiheitja, mille walguskuma paistab sadade kilomeetrite kaugusele. See on kõige wõimsam walguse allikmaatimas, nagu ka hiiglatorn on kõrgeim ehitis, mille kunagi on püstitanud inimese käed.

NARWA TEATER
„VÕITLEJAS"
Pühapäewal, 9. aprillil s. a.

2 rahwaetendust 2

Kell 3.30 päewal
Viimast korda

„Wäimehed"

Chr. Ruttofi komöödia 3 waatuses. Pääsmed 25 senti.

Õhtul kell 8
Noorte rühma ettekandel

«Doktor Ameerikast»

Kraatzi ja Hoffmanni komöödia 3 waatuses. Pääsmed 25 senti.
Pääsmete eelmüük teatri kassas 2 tundi enne etenduste algust.

Joh. Ilves'e koloni al-, veini- ja likööri kauplus
Narwas, Posti 53. (Riigi wiinakaupluse kõrwal)
Kõikidele, kes üle 10 krooni veine ostavad, saab 10% hinnaaladust.
Äris saadaval wärsket koloniaalkaupa. Suures walikus igasuguseid maiustusi. Weinide ja napside osakond täiendatud kõige vanemate ja paremate markidega kõigist kodumaa weinitehastest.
Müük tehaste hindadega.

UUESTI AVATUD!

JOH. HÄNILASE saapa ja nahakauplus

Narvas Peetri pl. № 6 Franki majas (M. Musta kaupluse vastas)

Soovitab ladust: **kingsepa tarbeid, naha kaupu, kalosse, botikuid, viltsaapaid, lamba nahku kasukateks. Kodumaa ja Austraalia lamba villu.**

Kaupluses võetakse ka nahka parkimiseks vastu ja antakse pargitud nahku välja. Toorete nahkade ostmine ajakohase hinnaga.

K./Ü. **PÕHJA EESTI TRÜKIKODA**

Narwas, Suur t. 1.
Kõnetraat 65.

NIMEKAARTE,
PIDUKUTSEID,
ARUANDEID,
KIRJAPLANKE,
MÜÜRILEHTI

ja muid trükitöid valmistatakse kiirelt, maitsekalt ja soodsate hindadega.
Tellimiste täitmine ka postiteel.

Eesti Omavalitsuste Kinnitusselts
„OMA"
JUHATUS: TARTUS, RIIA TÄN. 41, KÕNETR. 3-44
Tule-, elu-, inwaliidsuse-, murdwarguse-, klaasi-, koduloomade-, rahe-
kindlustused
Edasikindlustuste wastuwõtmine walla seltsidelt.
Peaagentuur: Rakweres, Viru Panga juures, Pikk tn. 2, kõnetr. 109.
Esindajad: Jõhwis, härra H. Lill, Turuplats nr. 1, kõnetr 4.
Narwas, härra A. Hochmuth, Posti tn 41,
ja kõigis rahwarikkamates kohtades.

N. E. S. „Ilmarine"
Pühapäewal, 9. apr. ,kell 3 p. l.
rahvaetenduseks

Nutikad naised

(10. laulupeo seiklused.)
Laulumäng 5 pildis.
Tegewad: prd. Roletsky, Mets, prld. Udrik, Kärbi, Jürgens, Timusk, hrd. Valdhof, Maagen, Mets, Turban, Pell, Ende, Rannamees ja Prokuda.
Laulukoor.
Muusikajuht: L. Wigla.
Pääsmed: 25 snt, õpilastele ja sõduritele 15 snt.

Müüa

kaks wast piimatulnud

lehma

V.-Soldino külas W. Pourmann.

Karske I-se liigi

auto-juht

soowib kohta, kerge- ehk weoautole. Teatada Rakwere, Aleksandri t. № 43 Luuri. —

Publikumi nõudmisel olen tulnud! Kes on kälnud, ei kahetse. Nõu ja abi 7. Moosese raamatu järele kõigis hädades. Tule täna, see on Kristuse kutse, homme on ehk hilja. Meie seisame kõik elukuristiku äärel. See on wiimane kutse weel sinule.

Uus Vaim Joga
oma assistendi Finkega, kellele awaldas India kuulsam professor J. Faie, enne surma oma ettekuulutamise saladused. Wabastan hingelistest raskustest hüpnoosi teel, hoiatan õnnetuste eest, ütlen päewapealse täpsusega teie minewiku ja tulewiku, õnned ja õnnetused. Juhul, kui ei ütle täpselt sinu minewikku ja wendade-õdede nimesid ja wanadusi, siis maksan sinule 80 krooni. Elawa ja surnu vaimude wäljakutsumine. Wõimaldan nendega nähtawalt ühenduse ja rääkimise. Kes ei usu, see just tulgu kindlasti ja proowigu. Waestel maks waba. Nõrganärwilisi palun mitte tulla. Kes kõik need fakiiri ja nõiakunsti imeteod minule järele teeb, sellele maksan 3000 krooni. Olen päewapealse täpsusega ettekuulutanud Läti wälisministri Meierowitsi õnnetumat surma. Olen hüpnoosiga raskeid haigeid terweks teinud. Sajatuhanded tänu ja imestusawaldusi ilmawaiitsejailt kerjusteni. Müüa enneolemata fakiiritrikkide õpperaamatuid. Hind 30 senti. Wastuwõtt kõigis maailma kultuurkeeltes. Hoidke endid siin töötavate hiromantide, kui petiste eest. Vastuwõtt Jõhwi alewis, Tartu tän. 4. Sõidan ära 12. aprillil kell 7 õhtul lisaku alewisse: Wõtan wastu „Teemajas" kuni 18. aprillini.

Krunt ja aed

rendile anda
Waiwara tänawal. Teateid saab Sergutscheffi kauplusest, Narwas, Posti tn. 69.

Aurulaevandus
A. Kotschnew
Narva — Narva-Jõesuu
Aurulaewa sõiduplaan hooaja awamisest kuni 12 maini.
Äripäewadel

Narva-Jõesuust:	Narvast:
kell 6.45 h.	kell 12.— p.
„ 16.— p.	„ 17.10 p.

Pühap. ja pühadel

Narva-Jõesuust:	Narvast;
kell 7 45 h.	kell 9.— h.
„ 12.45 p.	„ 14.15 p.
„ 19 45 õ.	„ 21.— õ.

SÕIDUHIND: 1. kl. 40 sn., 2. kl. 25 sn., sõjawäelased liitrite ettenäitamisel: 1. kl. 20 sn., 2. kl. 13 sn., lapsed ja kooliõpilased (kooliaja kestwusel) 1. kl. 20 sn., 2. kl 10 sn. **Narva — Tõrwala (Smolka)**: 1. kl. 30 sn., 2. kl. 20 sn. Narva - Riigi 1. kl. 25 sn, 2. kl. 15 s. **N.-Jõesuu — Jaht-klubi** 10 sn. Kohalikkudele ekskursantidele (mitte wähem kui 20 inimest) hinnaalandus 20 prots., sissesõitnud wõõrastele — sõiduhind hinnaalanduseta. **Bagash** 10 kilogr. 12 sn. **Koerad ja jalgrattad** à 10 sn.

PÕHJA EESTI

on rahva sõber!

Elan nüüd Salme tän. nr. 2 (Tuisu majas)

Dr. Ilse Ugam-Põder

Naishaiguste erlarst.
Vastuwõtt kl. 1/2 9—1/2 10 ja kl. 3—5 p. l. Telefon 312.

Dr. W. LEBEDEW

Sugu- ja nahahaigused.

Wastuwõtmine igapäew kella **10—1** ja **4—7.**

Vabaduse t. Nr. 29

Telefon nr. 208.

2-toaline

korter

uuesti remonteeritud, kõigi mõnususega üürile anda Narwas, Peterburi t. 5.
Majaomanik.

K.-ü. „Põhja Eesti" osanikkude

korraline peakoosolek

on kolmapäewal, 19. aprillil kell 19 kontori ruumes, Suur tän. № 1.

PÄEWAKORRAS:

1. Koosoleku awamine ja juhatuse walimine.
2. 1932. a. aruanne ja puhtakasu jaotus.
3. 1933. a. eelarwe.
4. Walimised põhikirja järele.
5. Jookswad asjad.

Peakoosolek on otsuswõimuline, kui koos on wähemalt 1/10 liikmeist. Ei ole aga määratud ajaks tarwilik arw liikmeid ilmunud, peetakse § 23 alusel sama päewakorra arutamiseks pool tundi hiljem uus peakoosolek, mis on otsuswõimuline igasuguse liikmete arwu koosolemisel.

JUHATUS.

NARVA MAJAOMANIKKUDE PANK

(Narwa, Peetri plats 2, telef. 268 (omas majas)
Annab laenusid
majade, kaupade ja wekslite kindlustustel.
Võtab raha hoiule
ajakohaste protsentidega ja toimetab kõiki muid panga operatsioone.

Dr. Maria Henrichsen-Kuusin.
Nais-, sugu- ja sisehaigused
Wastuwõtmine äripäewadel kella 11—1 ja 5—7. Narwas, Joala tän. nr. 19, (Sinka m., Juhkentali apteegi kõrwal).

Korter

Suurel tän. välja üürida. Vesi elekter. Teateid saab Narwas, Westerwalli Nr. 16 krt. 4.

Mitmesuguseid

Konto-raamatuid

heas kõites
soowitab oma laost
K.-ü.
„Põhja Eesti"
Narwas, Suur t. № 1.
Kõnetr. 65.

Tellige juba täna omale „Põhja Eesti"!

Wastutaw toimetaja Hans Lill „Põhja Eesti" trükk Narwas 1933 Wäljaandja K.-Ü. „Põhja Eesti".